Reportage

Seriöst. Johanna Sahlman, jurist på PRV, rekommenderar att man namnskyddar sitt företag. Det ger ett seriöst intryck.

Småskalighet. Många företag kan startas i liten skala vid sidan om en anställning, något många missar, menar Magnus Åberg, informatör på NUTEK.

Byråkrati en myt. Det är lättare än man tror att starta eget företag. Det hävdar Nutek, Riksskatteverket och Patent- och registreringsverket i en kampanj för ökad företagsamhet. En god hjälp kan skattemyndighetens kostnadsfria starta eget-kurser vara.

Starta eget – mycket enklare än många tror

Många tvekar inför att starta eget företag. För många har myten om blanketter, skatter och byråkrati förhindrat drömmen, hobbyn, eller fritidsintresset att så småningom utvecklas till ett företag som man kan leva på. Och det helt i onödan.

Anders Edström Frejman
redaktionen@varldenidag.com

Att starta och driva ett företag är att bedriva så kallad näringsverksamhet. Ett villkor är att det bedrivs självständigt, varaktigt och med vinstintresse. Men all verksamhet genererar inte vinst från dag ett och inte heller har alla företag startats – och behöver inte heller startas – med banklån eller stora egna besparingar.

Du kanske är duktig på att sy och inser att allt fler börjar komma till dig. Du kanske skriver, fotograferar, konstruerar korsord eller är allmänt händig. Det finns många exempel på företag som rullat igång på detta sätt och ibland med mycket blygsam omsättning de första åren.

Hobbyverksamhet

Magnus Åberg som arbetar som informatör på Nutek menar att inte alla har insett att man i många fall kan dra igång en verksamhet i liten skala, till exempel som enskild firma, och driva den parallellt med sitt vanliga jobb.

En fördel är att du slipper komma ihåg att föra upp denna typ av sidoinkomster på blanketten för hobbyverksamhet i deklarationen. Det finns nämligen klara restriktioner för det.

– Det är få verksamheter som skattemyndigheten klassar som hobbyverksamhet, menar Magnus. Det skall i så fall vara tydligt att det inte finns något vinstintresse.

Bokföring

En annan konkret och uppenbar fördel med att ha ett företag är att du kan ”lyfta momsen”. Med det menas att du balanserar momsen på de fakturor du skickar till kunder med momsen på de varor du behöver köpa till verksamheten, till exempel sytillbehör, film, bokföringsprogram, verktyg mm. Lite slarvigt uttryckt kan de varor du köper in därigenom bli 25 procent billigare.

Som företagare blir du bokför-

FOTON: A. CAMILLA FREJMAN

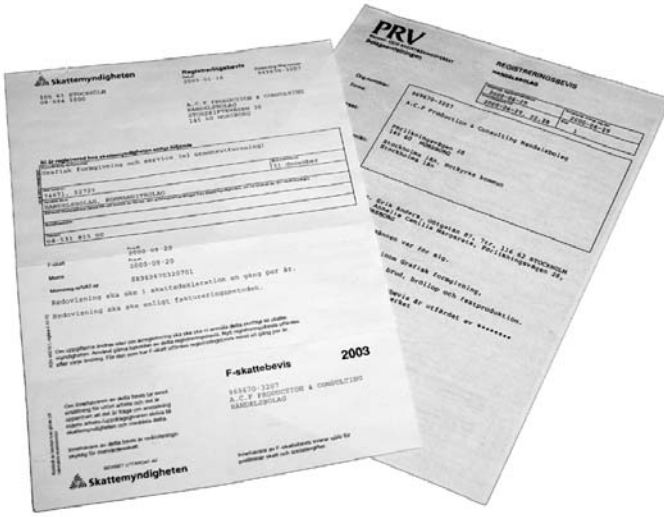

FOTO: A. CAMILLA FREJMAN

Blanketter. Många avskräcks helt i onödan från att starta eget, men det är enklare än många tror även internationellt sett.

ingsskyldig, något som Ann Eliasson på riksskatteverket tror kan vara en tröskel för många entreprenörer.

– Många har inte hållit på med bokföring. Kanske kan de som är praktiskt lagda tycka att det är svårt, men det finns enkla bokföringsprogram som ger mycket bra stöd.

Registrering bäst

Här kan även skattemyndighetens kostnadsfria starta eget-kurser vara värdefulla. I princip kan man säga att det enda du behöver göra för att dra igång ett företag i liten skala är att öppna ett PostGirokonto, registrera ett företagsnamn hos Patent- och Registreringsverket och ansöka om sk F-skattesedel hos skattemyndigheten. Det två senare kan du göra på PRV:s och RSV:s gemensamma webbplats.

Många väljer att inte satsa de 800 kronor det kostar att registrera en enskild firma hos PRV, men det ger automatiskt ett namnskydd så att ingen annan kan ta namnet.

– Det ger en viss legitimitet att företaget är registrerat, menar Johanna Sahlman, jurist på PRV. Det är då t ex enkelt för en kund att konstatera att ett visst företag överhuvudtaget existerar.

Självklart måste du vara mycket noggrann om du på kort sikt avser att leva på ditt företag. Konkreta råd och tips om affärsplan, budget, lån med mera kan du få från flera oberoende källor. ◆

"Friheten är drivkraften"

Vilka risker finns det med att starta eget och vad bör man tänka på? Världen idag fick en pratstund med en riktig eldsjäl bakom nyföretagande i Sverige.

Anders Edström Frejman
redaktionen@varldenidag.com

Mats Evergren är projektledare på stiftelsen Jobs and Society och ansvarade för Eget Företag-mässan som anordnades på Stockhomsmässan några dagar i oktober. Mats har jobbat med att bygga nätverk, entusiasmera och hjälpa företagare i över tio år.

Vad får människor att starta eget?

– Drivkraften att vara sin egen chef, friheten och att kunna bygga något med egna händer, svarar Mats snabbt.

Nackdelar

Men det finns nackdelar med att starta eget? Många slarvar med försäkringsskyddet både för sig själva och för företaget. Det kan till exempel gälla avbrottsförsäkring, ansvars- eller inbottsförsäkring. En annan fälla är att man tar ut så låg lön ur verksamheten att det påverkar den egna pensionen negativt.

– Som egenföretagare har man inte heller den backup som finns om man är anställd. Att någon annan kan fylla igen luckan om man t ex blir sjuk, menar Mats.

Vad är det största hindret för dem som funderar på att starta eget?

– Det saknas tydliga signaler uppifrån. I mitten av 90-talet beskrev Mona Sahlin med flera företagare som hjältar. Nu är det tyst.

Företag viktiga

Mats menar att näringslivet utgör grunden för välfärden och är en förutsättning för vår offentliga sektor.

– Det talas mycket om de nya jobben, men inte om de nya företagen, säger han en aning uppgivet.

Mats erfarenhet är att det som regel tar cirka två år från första tanke på att starta företag till den första ordern. Nätverket NyföretagarCentrum finns till för att hjälpa till med att coacha och ställa kontrollfrågor för de som startat eller funderar på att starta ett företag.

– Vi vill hjälpa till med att undvika fallgropar och onödiga fel, menar han.

Framgångsrikt

Varje år söker sig 12 000-15 000 personer till någon av NyföretagarCentrums avdelningar för kostnadsfri rådgivning, en verksamhet som finansieras med medel från cirka 2 500 lokala företag. Fokus är att göra affärer och rådgivarna har förankring i det lokala näringslivet.

FOTO: A. CAMILLA FREJMAN

Projektledare. Mats Evergren är projektledare på stiftelsen Jobs and Society som har till uppgift att stödja och stimulera företagsamhet.

Tusentals företag startas årligen av entreprenörer som fått råd och hjälp av just NyföretagarCentrum och modellen har visat sig vara framgångsrik.

– En undersökning vi gjort visade att 82 procent av företagen fanns kvar efter 3 år och bara några få procent hade gått i konkurs, avslutar Mats. ◆